

Küresel olarak adil taşımacılık için çalışalım

FRANK MOREELS

Avrupa Taşımacılık Çalışanları Federasyonu Başkanı Belçika
Taşımacılık Sendikası Başkanı

16/08/2023

Küresel olarak adil taşımacılık için çalışalım

Dünya değişiyor

Son yıllarda dünyanın dört bir yanındaki işçiler, refah devletine yönelik örgütlü bir saldırı olan neo liberalizmle karşı karşıya kalmıştır. Bu, aşırı kapitalizmden ve azınlığın şirket açgözlülüğünden esinlenen, çoğunluğun sırtından yapılan küresel bir saldırıdır. Sonuç olarak, tüm bağlı kuruluşlarımız aynı zorluklarla karşı karşıyadır: deregülasyon, özelleştirme, ücretler ve çalışma koşullarında dibe doğru bir yarış, düşük maliyet modelinin tüm sektörlerimize dayatılması. Haklarının ve refahlarının ortadan kaldırıldığını görenler sadece işçiler değil. Neo liberalizm aynı zamanda sendikaları ve sendikal hakları da ortadan kaldırmayı hedeflemektedir.

Ancak ekonomimizin kapitalist örgütlenmesi bizi bir krizden diğerine sürüklemektedir. İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en kötüsü olan 2008 mali krizi, bankaların ve finans şirketlerinin iflas etmesiyle büyük bir etki yarattı.

Hükümetler borçları devralmak suretiyle ekonomiyi kurtarmak zorunda kaldılar, ancak herhangi bir kolektifleştirme yapmadılar.

Kovid salgını da sistemi zorladı ve karantina üstüne karantina getirdi, ekonomi için ve her şeyden önce işçilerimiz için büyük sonuçlar doğurdu. Taşımacılık işçileri evlerinden çalışmadılar, ancak dünyanın taşımacılığını üstlenmeye devam ettiler ve ediyorlar. Sağlık ve güvenlik sendikaları için önemli bir endişe kaynağı haline gelmiştir ve gündemimizin üst sıralarında yer almaya devam etmelidir. Kriz sırasında birçok işçi işten çıkarıldı ya da bir daha geri dönmek üzere sektörden ayrıldı.

Bunu, dünya çapında enflasyona neden olan, fiyatların tavan yaptığı ancak işçi maaşlarının aynı oranda artmadığı Ukrayna savaş krizi takip etti.

Pek çok ülkede işçi partileri sendikacılıkla bağlarını kopardılar. Bazıları Tony Blair tarafından desteklenen "üçüncü yol" tarafından baştan çıkarıldı. Sistemin adaletsizliğini temelden sorgulamayı başaramadılar ve sadece ince ayar yapmaya çalıştılar.

Sistemi etkileyen bu temel krizlerle birlikte neo liberalizm, bazıları inanmamızı istese de, işçiler ve sermaye arasındaki çelişkinin tarih olmadığını göstermektedir. Özelleştirme ve deregülasyonun alternatifi yokmuş gibi davranan TINA kaderciliğine meydan okuyalım.

ITF (Uluslararası Taşımacılık İşçileri Federasyonu) mücadele konusunda en ön saflarda yer almalıdır çünkü bir alternatif vardır: bizim alternatifimiz!

Geçmişte zengin Kuzey'deki seçkinlerin kârı için dünyanın yarısının sömürülmesini örgütlemeye hizmet eden sömürgeciliğin yerini küresel sömürü almıştır. Diğer şeylerin yanı sıra, bu küreselleşme küresel kuzey ve güneydeki çalışan nüfus için istikrarsızlık ve belirsizliğe neden olmaktadır. Dünyanın bir köye dönüşmesi, savaş, iklim değişikliği ve zenginliğin dünya çapında adaletsiz dağılımı nedeniyle yaşanan büyük göçle birlikte, küresel Kuzey'deki nüfusta hoşgörüsüz refleksler, küresel Güney'de ise bıkkınlık ve hayal kırıklığı yaratmaktadır.

Aşırı sağ siyaset ve popülizmin artan etkisi de bu küreselleşmeyle el ele ilerlemektedir. Uzun yıllardır tüm dünyada popülizm ve aşırı sağ partiler giderek daha etkili hale gelmektedir. "Kendi halklarını" korumaya yönelik sahte söylemleriyle aslında işçi haklarını yok etmeyi, ırkçılığı ve dışlamayı körüklemeyi hedefliyorlar... 20. yüzyılın ikinci yarısında marjinal olan aşırı sağ ve faşist partiler şimdi yeniden sahneye çıktı.

Birçok yerde aşırı sağ, hükümetin bir parçası haline geldi ve hatta iktidarı ele geçirdi. Trump başkan oldu ve ilk döneminin ardından seçimleri kaybettikten sonra destekçilerinin Temsilciler Meclisi'ne saldırması eşliğinde demokratik sonuca itiraz etti. Brezilya'da Bolsonaroizm, Lula tarafından yenilgiye uğratıldı ama geri dönüşe hazırlanıyor; Meloni İtalya'nın, Orban ise Macaristan'ın başbakanı...

Bazıları küresel Kuzey'de karşı karşıya kaldığımız krizlere mültecilerin ve göçmenlerin neden olduğuna inanmamızı istiyor. Ancak biliyoruz ki hiç kimse ülkesini sadece "eğlenmek için" terk etmez.

Mülteciler savaştan, kıtlıktan ve yoksulluktan kaçmak için kaçarlar... Irkçılık ve dışlama söz konusu olduğunda sadece son derece dikkatli ve katı olmak zorunda olmakla kalmayız.

ITF aynı zamanda çalışanların eğitimine ve önemli sembollere dayalı kampanyalara odaklanarak aşırı sağın etkisini durdurmak için gerçek adımlar atmalıdır,

örneğin kırmızı üçgen takmak (siyasi ve sendikal toplama kampı mahkumlarının sembolü, tartışmaları başlatmak için kullanılabilir) veya 8 Mayıs'ın (demokrasinin Nazizme karşı zafer günü) resmi tatil olarak kabul edilmesini kampanya hedefi olarak benimsetmek gibi.

Demokrasinin kendisi tüm dünyada baskı altında. Otoriter rejimler, otokratlar ve diktatörler giderek daha fazla ülkede iktidarda. Asya, Afrika, Orta Doğu ve Avrupa'daki otoriter liderler demokrasiyi ihmal ediyor. Örgütlenme hakkı, endüstriyel eylem hakkı, gösteri hakkı ve pazarlık hakkı tehlike altındadır. İran ve Afganistan gibi pek çok ülkede kadın hakları alenen saldırıya uğramaktadır.

Dünyanın her yerinde insan haklarına meydan okunuyor. Gazeteciler ve sendikacılar sindirilmekte ve hatta bazen hapsedilmektedir. ITUC (Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu) kısa bir süre önce hükümetlerin ve işletmelerin uygulamalarına ışık tutan "Küresel Haklar Endeksi"ni yayınladı. 149 ülke izlenmiş ve sendikal haklara saygı gösterip göstermedikleri açısından değerlendirilmiştir: Bu ülkelerin %90'ında grev hakkı ihlal edilirken, %80'inde toplu sözleşme hakkı ihlal edildi ve 8 ülkede sendikacılar öldürüldü! Yetkililerin, sendika kaydını engellediği ülke sayısı 2019'da ülkelerin %59'undan 2023'te ülkelerin %73'üne yükseldi! 2023'te 44 ülkede işçiler şiddete maruz kaldı. İşçilerin tutuklandığı ve gözaltına alındığı ülke sayısı 2014'te %25 iken 2023'te %46'ya yükselmiştir.

Grev hakkı, sendikal eylem düzenleme hakkı ve basın özgürlüğü, insan haklarıdır! Ve bu insan haklarını savunmak bizim sorumluluğumuzdur. Eğer "onlar" birimize dokunurlarsa, "hepimize" saldırmış sayılırlar.

Hapsedilen ve zulüm gören sendikacılar hakkında daha yoğun kampanya yürütmek önceliğimiz olmalıdır.

Ve evet, insanlar arasındaki savaşlara, açlığa ve dünyadaki yoksulluğa karşı güçlü durmalıyız.

Taşımacılık sektörü değişiyor

Küreselleşme, taşımacılık sektörümüzü yeniden şekillendirmiş ve ona ekonomik süreçte çok önemli bir rol vermiştir. Tedarik zincirinde taşımacılığın oynadığı hayati rol olmasaydı, küresel ticaret paramparça olurdu.

Deniz taşımacılığı, hava taşımacılığı, karayolu taşımacılığı ve limanlar; lojistik, depolama vb. gibi küresel ticaret için çok önemlidir. Bu aynı zamanda bir gücümüz olduğu anlamına da geliyor. Eğer istersek tüm ağın çökmesine neden olabiliriz.

Eğer taşımacılık sendikaları hala bir etkiye sahip olmak istiyorlarsa, küresel resme bakmadan "yerel" şirketlerimizle ilgilenemeyiz. Bu resim, muazzam bir ağın ortasındaki örümcekler gibi olan ekonomik işverenler, sipariş verenler ve diğer oyuncuların oluşuyor. Bunlar tüm tedarik zincirlerini, nakliyyeyi, liman terminallerini, lojistiği etkilemeyi, depolamayı vb. kontrol ederken, zorlu bir rekabet ve hatta dibe doğru bir yarış da örgütlüyor.

Sendikalar küresel olarak örgütlenmeli, kendi ağlarını oluşturmalı ve ekonomik işverenlere meydan okumalıdır.

Sipariş verenlerden yeterli durum tespiti istemek mantıksız mı? Büyük çok uluslu şirketlerden tedarik zincirlerini temizlemelerini ve lojistik ve nakliye operasyonlarını dışarıdan temin etseler bile orada olup bitenlerin sorumluluğunu üstlenmelerini istemek çok mu fazla olur? Hayır, asla!

ITF sendikaları lojistiği örgütlemek için gerekli güce sahiptir. Havacılıkta, limanlarda ve diğer yerlerde güçlü sendikalarımız var. Bu gücü tüm tedarik zincirini örgütlemek için kullanabiliriz ve kullanmalıyız. Ve bunu diğer küresel federasyonlardan daha iyi yapabiliriz.

Pandemiden sonra neredeyse tüm taşımacılık sektörlerinde personel açığı ile karşı karşıya kaldık. Ancak asıl mesele aslında personel eksikliği değil, iyi koşullara sahip işlerin olmaması. Bu durum sektör için bir tehdit oluşturuyor ama aynı zamanda çalışanlar ve sendikaları için de bir fırsat. Bu bize cazip çalışma koşulları ve iyi ücretler için pazarlık yapma fırsatı verecektir. Taşımacılık asla ücretsiz olamaz, bir bedeli vardır ve kesinlikle sabit ücretler, adil ücretler ve çalışma koşulları ile adil taşımacılığı hedefliyorsak bu böyle olmalıdır.

Ayrıca sektörümüzdeki işverenleri, iyi çalışma koşullarının ve makul ücretlerin, motive çalışanları bulma ve elde tutma konusunda çok önemli olduğuna ikna etmenin zamanı gelmiştir.

Otomasyon ve dijitalleşmenin sektörümüz üzerinde büyük bir etkisi var ve bu etki sadece robotlaştırma ve yapay zeka gibi akıllı sistemler aracılığıyla iş süreçlerinin otomatikleştirilmesiyle sınırlı değil.

Dijital süreçlere dayalı platform ekonomisi, taksi dünyasındaki Uber veya teslimat sektöründeki Deliveroo gibi sektörlerimizin önemli bölümlerinde tam anlamıyla devrim yaratıyor. Amazon gibi yeni oyuncular tüm lojistik faaliyetlerin büyük bir bölümünü ele geçiriyor. Sendikaların bu gelişmelerle başa çıkmaktan başka çaresi yok. Gelişmekte olan bu sektörlerde işçilerin yanlış sınıflandırılmasına karşı mücadele etmeye devam etmeliyiz. Şu anda AB'de 28 milyon işçi, platform sektöründe istihdam edilmektedir. Bu sayı 2025 yılında 43 milyona ulaşacaktır. Bu nedenle sendikalar platform işçilerini örgütlemelidir.

Sadece aptallar küresel ısınma ve iklim değişikliğinin varlığını inkar edebilir. Hepimiz dünyanın giderek ısındığını ve bunun aşırı sıcaklar, orman yangınları, seller, içme suyu sıkıntısı ve büyük çaplı kıtlıklar gibi (olumsuz) sonuçlarının olduğunu biliyoruz. Ve kabul edelim ki, ulaştırma ekonomisi sorunun sadece bir parçası. Ancak aynı zamanda çözümün de bir parçasıdır.

İklim sorunlarının bir ülkenin veya kıtanın sınırlarında durmadığı konusunda hemfikir olarak başlayalım. Dolayısıyla bu sorunların uluslararası ölçekte ele alınması gerekecektir. Ve eğer ulaştırma sektörü iklim kriziyle mücadelede sorumluluk almak zorundaysa, bunun bedelini işçilerin ödemesine izin veremeyiz.

Çevreyi kirletenlerden hesap sorulmasını istiyoruz. Ancak ulaştırma işverenlerini ve hükümetleri de endüstrinin yeşillendirilmesi, sürdürülebilir inovasyon ve altyapının yanı sıra hidrojen motorizasyonu, elektrifikasyon vb. konulara yatırım yapmaya da çağıralım.

Sürdürülebilir ulaşım yöntemlerine dayalı uygun fiyatlı, verimli ve yeterli toplu taşıma, işe giderken özel araç kullanmak zorunda kalan insanların neden olduğu trafik sıkışıklığı nedeniyle tıkanan şehirler için olası bir çözümdür. Dolayısıyla, sadece temsil ettiğimiz sektörlerdeki çalışanların iyiliği için değil, aynı zamanda daha fazla sürdürülebilirlik istiyorsak toplu taşıma (demiryolu, otobüs, metro vb.) için de mücadele etmeliyiz.

Yeni zorlukların üstesinden gelmek için güçlü bir ITF

Gemiler dünyanın dört bir yanına yelken açıyor, kamyonlar ulusal sınırlarda durmuyor, uçaklar dünyanın dört bir yanında uçuyor ve liman terminalleriyle ilgili kararlar küresel düzeyde alınıyor. Taşımacılık sektörü, tanımı gereği uluslararasıdır. Bu nedenle taşımacılık sendikaları da uluslararası olmak zorundadır. Bu da güçlü, etkin, yapılandırılmış ve ilgili bir ITF'e duyulan ihtiyacın altını çizmektedir.

Uluslararası sendikalar da dâhil olmak üzere, hükümetler ve üst düzey liderler değişen koşullara uyum sağlamak zorundadırlar. ITF'in aynı zamanda taze ve yenilikçi fikirlere de ihtiyacı vardır.

"Eski tarz liderlik" günümüzde artık etkili değil ya da kabul görmüyor diyebiliriz.

ITF, ırkçılıkla mücadele, toplumsal cinsiyet eşitliği, karşılıklı saygı ve kapsayıcılık konularında, organizasyonun her kademesinde ve en önemlisi de liderliğinde aktif olarak yer almalıdır.

Londra'daki genel merkez bu amaca ulaşmada çok önemli bir rol oynamakla birlikte, bağlı kuruluşlarla yakından bağlantılı olan bölgesel şubeler ITF'in bağlı kuruluşlarını desteklemesinde daha önemli bir rol oynamalıdır. Bölgeler ITF'in atan kalbidir, bu nedenle bölge şubelerine hem mali hem de insan kaynakları açısından daha fazla yatırım yapılmalıdır. Bölge başkan yardımcılarının ITF'in günlük yönetimine daha fazla dâhil edilmesi, bölgelerin daha büyük bir etkiye sahip olmalarına yardımcı olabilir.

ITF tarafından yayınlanan her proje, toplantı ve bildiri "uygunluk testinden" geçmelidir. Yaptığımız her şey iştiraklerle ilgili ve alakalı olmalıdır. İştirakler, kendi beklentileri, talepleri ve ihtiyaçları söz konusu olduğunda en iyisini bilirler. Yukarıdan aşağıya bir yaklaşım yerine aşağıdan yukarıya bir yaklaşıma öncelik verilmelidir.

Toplantılarımızı, gündemlerimizi ve toplantılardan önce gönderilmesi gereken belgeleri, somut ve ölçülebilir hedefler içeren eylem planlarıyla birlikte hazırlayabilirsek, bunlar, organizasyonu daha da verimli hale getirmemize yardımcı olabilir.

Organizasyonda sektörler arası projelerin teşvik edilmesi gerekmektedir. Denizcilik sektöründe, denizcilerin ve liman işçilerinin birlikte çalışmasının bizi daha güçlü kıldığını gördük. Bu tür sektörler arası işbirliği bizi daha güçlü kılacaktır. Örneğin, lojistik sektörünü daha da etkin bir şekilde örgütleyebilmek için sektörel sınırların ötesinde birlikte çalışan sendikalar geliştirmemiz gerekiyor.

Denizcilik sektörünü ilham kaynağı olarak alırsak, karayolu taşımacılığı gibi diğer sektörlerdeki "müfettişlik sistemleri" ne olacak? Fikirleri kopyalayıp yapıştırmak değil, diğer sektörlerde de benzer stratejiler geliştirmemiz için bize ilham vermelerini istiyoruz. Sonuçta, hepimiz müfettişliğin başarılı bir sistem olduğu konusunda hemfikiriz ve bu da denizcilik sektörü üzerinde bir etkimiz olmasını garanti ediyor.

Bazıları gençlerin sendikaların geleceği olduğunu söylüyor. Ben buna katılmıyorum, çünkü genç işçiler sendikaların bugünüdür! Değişen sektörümüzde pek çok genç insan çalışıyor. Dolayısıyla bugün sendikalarımızda onların da yeri olmalı.

Kadınlar nüfusun yarısını oluşturuyor ama sektörümüz kesinlikle kadın işçilere açık değil. Çalışma alanında şiddet ve tacizle, cinsiyetçilik ve maço zihniyetle ve sağlık sorunlarıyla karşı karşıya kalan kadınlar, taşımacılık sektöründe ya da sendikalarımızda kendilerini hoş karşılanmamış hissetmiyorlar. Kadınları sektörümüzden uzak tutan engelleri ortadan kaldırmalıyız. Ve kadınlara kapıyı açmak için ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesini uygulamaktan daha fazlası gerekecektir.

Kapsayıcılık sendikacılığımızın merkezinde yer almalıdır! Sendikalarımızda azınlıklar olmamalı, herkes kendini hoş karşılanmamış ve "evinde" hissetmelidir. Karşılıklı saygı ve çeşitliliği kucaklamak uluslararası sendikacılık için temel bir ilkedir.

Ve evet, gurur duymalıyız! Savaş mağduru Ukraynalı işçilerle somut bir dayanışma örgütleyebildiğimiz için gurur duymalıyız. Ve Türkiye ve Suriye'deki meslektaşlarımız feci depremlerden etkilendiğinde onlara yardım edebildiğimiz için gurur duymalıyız. Bu tür doğrudan destek, ister finansal ister mallarla olsun, yaklaşımımızın merkezinde yer almaya devam etmelidir. Dayanışmayla ilgili bir anlatıya sahip olup kardeşlerimiz acı çekerken orada olmamak bir seçenek olamaz.

Birlikte güçlüyüz

Sendikal projelerin önemi yeterince vurgulanamaz çünkü bu projeler dayanışmaya dayanmaktadır. Tüm dünyada sendikal gücün güçlendirilmesi ortak amacına hizmet etmektedirler. Yukarıda da belirtildiği üzere, tüm farklı sektörlerde güçlü sendikalarımız var. Gelin bu gücü birlikte çalışmak ve halen güç kazanmakta olan sendikaları güçlendirmek için kullanalım. Ve hiç kuşkunuz olmasın, 'köklü sendikalar' da yeni organizasyonlardan, onların coşkularından, adanmışlıklarından ve kısıtlı imkanlarla çalışmalarına rağmen azimlerinden çok şey öğrenebilirler.

Biz sendikacıların kafası her zaman bulutların üzerindedir. Temsil ettiğimiz işçiler için daha iyi bir dünya hayal ederiz!

Ama aynı zamanda iki ayağımız da yere basar. Bu hayale ulaşmak için her gün çalışıyoruz. Adım adım.

Mümkün olduğunda müzakere ederek.

Ama gerektiğinde de harekete geçerek!

Yazar / telif hakkı: Frank

Moreels

Sosyal

 /frankmoreelsETF
 /frankmoreels.international
 [linkedin.com/in/frank-moreels-01835a51](https://www.linkedin.com/in/frank-moreels-01835a51)